

This Question Paper consists of 29 questions and 10 printed pages + map.
આ પ્રશ્નપત્રમાં 29 પ્રશ્નો અને 10 છપાયેલાં પાનાં છે + ભારતનો એક રેખાંકિત નકશો.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

રોલ નંબર

Code No.
કોડ નં

65/S/A/G

Set / સેટ

A

SOCIAL SCIENCE
સામાજિક વિજ્ઞાન
(213-G)

Day and Date of Examination .....

(પરીક્ષાનો વાર અને તારીખ)

Signature of Invigilators 1. ....

(નિરીક્ષકોની સહી)

2. ....

General Instructions :

1. Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
2. Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
3. For the objective type of questions, you have to choose any **one** of the four alternatives given in the question, i.e., (A), (B), (C) or (D) and indicate your correct answer in the Answer-Book given to you.
4. All the questions including objective-type questions are to be answered within the allotted time and no separate time limit is fixed for answering objective-type questions.
5. Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
6. Write your Question Paper Code No. 65/S/A/G, Set **A** on the Answer-Book.
7. The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.

સામાન્ય નિર્દેશ :

1. વિદ્યાર્થી તેનો રોલ નંબર પ્રશ્નપત્રના પહેલા પાને લખે.
2. પહેલાં પ્રશ્નપત્રને ચકાસી લેવું. પ્રશ્નપત્રમાં આપેલાં કુલ પાનાં અને પ્રશ્નોની સંખ્યા એટલી જ છે જેટલી પ્રથમ પાના ઉપર છે તે જોઈ લેવું અને પ્રશ્નો ક્રમવાર છે કે નહીં તે ચકાસી લેવું.
3. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના (objective type) વિકલ્પો દા. ત. (A), (B), (C) અને (D) માંથી જે ઉત્તર લખવો હોય તેને આપેલી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખવો.
4. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોની સાથે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર નિર્ધારિત કરેલા સમયમાં આપવા. બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે અલગથી સમય નહીં આપવામાં આવે.
5. ઉત્તર પુસ્તિકામાં નિર્દેશ કરેલ સ્થાન સિવાય બીજા કોઈ પણ સ્થાને રોલ નંબર તથા અન્ય ચિહ્ન લખવાથી પરીક્ષાર્થીને અયોગ્ય ઠરાવવામાં આવશે.
6. પોતાની ઉત્તર પુસ્તિકા પર પ્રશ્નપત્રની કોડ સંખ્યા 65/S/A/G સેટ લખવી.
7. પ્રશ્નપત્ર બે ભાષામાં છે. કોઈ પણ શંકા નિર્માણ થાય તો અંગ્રેજી ભાષાંતરને પ્રમાણભૂત ગણવું.

SOCIAL SCIENCE
સામાજિક વિજ્ઞાન
(213-G)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સમય : 3 કલાક]

[કુલ ગુણ : 100

Note : (i) **All** questions are compulsory and carry marks as indicated against each question.

(ii) For Multiple Choice Questions, **four** options are given. You have to choose right option and indicate it in your Answer-Book.

(iii) Attach the map with Answer-Book.

નોંધ: (i) બધા પ્રશ્નો અનિવાર્ય છે અને પ્રત્યેક પ્રશ્નની સામે તેના ગુણ દર્શાવ્યા છે.

(ii) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો માટે ચાર વિકલ્પ આપવામાં આવ્યા છે. સાચા વિકલ્પને પસંદ કરી તમને આપેલ ઉત્તર પુસ્તિકામાં દર્શાવો.

(iii) નકશાને ઉત્તર પુસ્તિકા સાથે જોડી દેવો.

1. 'Abolition of Titles' is covered under which of the following fundamental rights?

1

(A) Right to freedom

(B) Right to equality

(C) Right to constitutional remedies

(D) Right to freedom of religion

'ઉપાધિયોનું ઉન્મૂલન' નીચેનામાંથી કયા મૌલિક અધિકાર હેઠળ આવે છે?

(A) સ્વતંત્રતાનો અધિકાર

(B) સમાનતાનો અધિકાર

(C) સંવૈધાનિક અધિકાર

(D) ધાર્મિક સ્વતંત્રતાનો અધિકાર

2. Which one of the following Directive Principles is related to the Gandhian thought?

1

- (A) The State shall try to promote cottage industries in rural areas
- (B) Equal pay for equal work to men and women
- (C) The State should ensure to the people the right to work
- (D) The State should ensure to the people the right to State assistance in old age

નચેનામાંથી કયો નીતિ નિર્દેશક સિદ્ધાંત ગાંધીવાદી વિચારધારા સાથે સંકળાયેલો છે?

- (A) રાજ્યો ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં લઘુ ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહિત કરવાનો પ્રયાસ કરશે
- (B) એક જેવા કાર્ય માટે સ્ત્રી-પુરુષોનો એક સમાન પગાર
- (C) રાજ્યોએ લોકોને કામ કરવાનો અધિકાર સુનિશ્ચિત કરવો જોઈએ
- (D) રાજ્યોએ લોકોને વૃદ્ધાવસ્થામાં સહાયતાનો અધિકાર સુનિશ્ચિત કરવો જોઈએ

3. In India, the Panchayati Raj System functions at how many levels?

1

- (A) One level
- (B) Two levels
- (C) Three levels
- (D) Four levels

ભારતમાં પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થા કેટલા સ્તરો પર કાર્ય કરે છે?

- (A) એક સ્તર
- (B) બે સ્તર
- (C) ત્રણ સ્તર
- (D) ચાર સ્તર

4. Read the following facts related to the importance of peace and security in a democracy and choose the correct option :

1

- I. There is a mutual relationship between democracy and development, and peace and security.
- II. In the absence of peace and security, democracy cannot function.
- III. There is no relationship between democracy and security.
- IV. In the absence of democracy and security, development cannot take place.

Options :

- (A) Only I and II are correct
- (B) Only III and IV are correct
- (C) Only I and IV are correct
- (D) Only II and III are correct

લોકશાહીમાં શાંતિ એને સુરક્ષાના મહત્વને લગતી નિચેની હકીકતો વાંચો અને સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

- I. લોકશાહી અને વિકાસ અને શાંતિ તથા સુરક્ષા વચ્ચે પારસ્પરિક સંબંધ છે.
- II. શાંતિ અને સુરક્ષાના અભાવમાં લોકશાહી કામ નથી કરી શકતી
- III. લોકશાહી અને સુરક્ષા વચ્ચે કોઈ સંબંધ નથી
- IV. લોકશાહી અને સુરક્ષાના અભાવમાં વિકાસ સંભવ નથી

- (A) માત્ર I અને II સાચા છે
- (B) માત્ર III અને IV સાચા છે
- (C) માત્ર I અને IV સાચા છે
- (D) માત્ર II અને III સાચા છે

5. Explain any *two* results of the Permanent Settlement introduced by Lord Cornwallis in 1793.

2

હાર્ડ કર્નવાલિસ દ્વારા 1793 માં શરૂ કરેલ કાયમી વસાહતના ગમે તે બે પરિણામો વ્યાખ્યાયિત કરો.

6. Explain any *two* features of the Northern Plains of India. 2
ભારતના ઉત્તરી મૈદાનની કોઈપણ બે વિશેષતાઓ ને સમજાવો.
7. “The role of public opinion, in a democracy, can never be ignored.” Support the statement with *two* arguments. 2
“લોકશાહીમાં જનમતની ભૂમિકાને ક્યારેય નજરઅંદાજ ન કરી શકાય” બે તર્કો આપી આ વિધાનની પુષ્ટિ કરો.
8. Explain the ‘Right to Education’ added in the Constitution of India by the 86th Constitutional Amendment. 2
ભારતીય બંધારણમાં 86માં બંધારણ સંશોધન દ્વારા જોડવામાં આવેલ ‘શિક્ષાનો અધિકાર’ ને સમજાવો.
9. Describe any *four* features of the Egyptian civilization. 4
મિસ્ર સભ્યતાની ગમે તે ચાર વિશિષ્ટતાઓ વર્ણવો.
10. Explain the *four* main features of the architecture in Medieval India. 4
મધ્યયુગીન ભારતીય વસ્તુકલાની ચાર પ્રમુખ વિશિષ્ટતાઓ વર્ણવો.
11. Why did the Medieval Catholic Church come to be associated with superstitions and corruption? Explain. 4
શા માટે મધ્યયુગીન કેથોલિક ચર્ચના આગમનને અંધશ્રદ્ધા અને ભ્રષ્ટાચાર થી સંકળાયેલું માનવામાં આવે છે? સમજાવો?
12. Explain any *four* reforms done by Raja Ram Mohan Roy in the social sector in India in the 19th century. 4
19મી સદીમાં ભારતમાં સામાજિક ક્ષેત્રમાં રાજારામમોહન રાય દ્વારા કરવામાં આવેલા કોઈપણ ચાર સુધારાઓ સમજાવો.

13. Explain any *four* main causes of the Revolt of 1857 in India. 4
ભારતમાં 1857 ના વિદ્રોહના કોઈપણ ચાર મુખ્ય કારણો સમજાવો.
14. Describe the main features of monsoon in India. 4
ભારતમાં ચોમાસાની પ્રમુખ વિશિષ્ટતાઓ વર્ણવો.
15. Explain any *four* features of the 'tropical deciduous forests' in India. 4
ભારતમાં ઉષ્ણકટિબંધીય પાનખર જંગલોની કોઈપણ ચાર વિશિષ્ટતાઓ સમજાવો.
16. How are industrialization and urbanization responsible for the unequal distribution of population in India? Explain. 4
ઔદ્યોગિકકરણ અને શહેરીકરણ ભારતમાં વસ્તી ના અસમાન વિતરણ માટે કેવી રીતે ઉત્તરદાયી છે ?
17. Explain any *four* features of the parliamentary form of government in India. 4
ભારતીય સંસદીય શાસન વ્યવસ્થાની કોઈપણ ચાર વિશેષતાઓ વર્ણવો.
18. Explain the main functions of Gram Panchayat. 4
ગ્રામ પંચાયતના પ્રમુખ કાર્યો સમજાવો.
19. Describe the executive powers of the Governor in India. 4
ભારતમાં રાજ્યપાલની કોઈપણ ચાર શક્તિઓ વર્ણવો.
20. Highlight any *four* powers of the Supreme Court of India. 4
સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયની કોઈપણ ચાર શક્તિઓ ઉજાગર કરો.

- 21.** Why is poverty considered as the greatest bane of democracy? Explain. 4
 શા માટે ગરીબાઈને લોકશાહીનો સૌથી મોટો અભિશાપ માનવામાં આવે છે? સમજાવો.
- 22.** Explain any *four* causes of regional disparities in India. 4
 ભારતમાં ક્ષેત્રીય વિષમતાઓના કોઈપણ ચાર કારણો સમજાવો.
- 23.** Explain the difference between natural and human-made environment. 4
 પ્રાકૃતિક અને માનવીય પર્યાવરણ વચ્ચે તફાવત સમજાવો.
- 24.** Describe any *five* major causes of the Second World War. 5
 બીજા વિશ્વયુદ્ધના કોઈપણ પાંચ પ્રમુખ કારણો વર્ણવો.
- 25.** Explain the main causes of the Partition of India. 5
 ભારતમાં વિભાજનના પ્રમુખ કારણો સમજાવો.
- 26.** Describe the necessary geographical conditions for the cultivation of rice. 5
 ચોખાની પેદાશ માટે જરૂરી ભૌગોલિક પરિસ્થિતિઓનું વર્ણન કરો.
- 27.** “To achieve their objectives, the pressure groups employ various techniques and methods.” Support this statement with examples. 5
 “પોતાના ઉદ્દેશ્યો અને લક્ષ્ય મેળવવા માટે દબાણ જૂથ વિવિધ જાતની રીતિઓ અપનાવે છે” ઉદાહરણો વડે આ વિધાનની પુષ્ટિ કરો.

28. Identify and write in your Answer-Book the correct names of the International Airports of India marked by (A), (B), (C) and (D) in the given Political Outline Map of India.

4

આપેલ ભારતના રાજકીય રૂપરેખા દર્શાવતા માનચિત્રમાં (A), (B), (C) અને (D) કરીકે દર્શાવવામાં આવેલ ચાર આંતરરાષ્ટ્રીય હવાઈ મથકોની ઓળખ કરો અને તેનું સાચું નામ તમારી ઉત્તર પુસ્તિકામાં લખો.

Political Outline Map of India

ભારતનો રાજનૈતિક રેખાંકિત નકશો

29. In the given Political Outline Map of India, locate and label the following with appropriate symbols :

4

- (a) Kaveri main river
- (b) Kaziranga National Park
- (c) Annamalai Hills
- (d) Leading coffee-producing State

આપેલા ભારતનાં રાજકીય રૂપરેખાનાં નક્શામાં નીચેનાને યોગ્ય પ્રતિકો સાથે શોધો અને લખો:

- (a) પ્રમુખ નદી કાવેરી
- (b) કાજીરંગા રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન
- (c) અન્નામલઈ ટેકરીઓ
- (d) કૉફી ઉત્પાદક અગ્રણી રાજ્ય

Note : The following questions are for the **Visually Impaired Candidates only** in lieu of Question Nos. 28 and 29. Answer each of these questions must not be in more than one sentence :

નોંધ: નીચે આપેલા પ્રશ્નો માત્ર અંધ અને અશક્ત ઉમેદવારો માટે આપેલા છે. (પ્રશ્ન 28 અને 29 નાં બદલે) આ પ્રશ્નોમાં થી દરેક સવાલનો જવાબ માત્ર એક વાક્યમાં લખો.

- (a) Name the States where Corbett and Gir National Parks are located.
કાર્બેટ નેશનલ પાર્ક અને ગિર રાષ્ટ્રીય પાર્ક સ્થિત રાજ્યોના નામ લખો.
- (b) Name any *one* main tea-producing State.
ચા ઉત્પાદક કોઈપણ એક અગ્રણી રાજ્ય નું નામ
- (c) Name the State where Kandla major sea port is located.
તે રાજ્યનું નામ આપો જ્યાં પ્રમુખ કાંડલા દરિયાઈ બંદર આવેલું છે.
- (d) Name any *two* peninsular rivers of India.
ભારતની કોઈપણ બે પ્રાયદ્વીપીય નદિઓ ના નામ લખો.

★ ★ ★

Map for Q. No. 29

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Outline Map of India (Political)

ભારતનો રેખાંકિત નકશો (રાજનૈતિક)

